

Principer för anordnande av säkra evenemang

Uppdateringar

- **3.2.2022:** Information om den smittspårning som Ålands hälso- och sjukvård gör samt anvisningar om insamling och behandling av besökardata har tagits bort.

Landskapsregeringens anvisning om principer för anordnande av säkra evenemang är baserad på undervisnings- och kulturministeriets arbetsgrupps förslag Principer för evenemangsarrangemang under coronaepidemin utarbetade av arbetsgruppen för säkra evenemang från 21.12.2020 (OKM059:00/2020).

1. UTARBETA EN SÄKERHETSPLAN FÖR EVENEMANGET

Landskapsregeringen rekommenderar att arrangören gör upp en skriftlig säkerhetsplan för hur myndigheternas gällande anvisningar och föreskrifter som berör hälsosäkerheten beaktas i evenemangsarrangemangen som en del av den övergripande säkerheten. I planen ingår också detaljer om hur de principer för säkra evenemangsarrangemang som listas i denna anvisning beaktas i arrangemangen.

När ett återkommande evenemang ordnas inomhus eller i andra fasta publikstrukturer, kan det vara bra att arrangören gör upp ett gemensamt hälsosäkerhetsprotokoll tillsammans med evenemangsplatsen (till exempel idrottsarena, kulturhus, konserthus, ishall) och ordnar evenemanget enligt detta.

2. ARRANGERA ETT SÄKERT EVENEMANG

I arrangemangen på evenemangsplatser ska följande beaktas:

- Landskapsregeringens beslut om begränsningar för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar samt övriga föreskrifter, anvisningar och rekommendationer.
- Åskådarnas säkerhet ska ordnas på ett sätt som beaktar evenemangets och evenemangsplatsens karaktär, bakgrundsområdena och evenemangsområdets storlek. Åtgärder som kan vidtas är till exempel att låta åskådarna anlända till och lämna evenemangsplatsen etappvis samt att dela in publiken i sektorer på förhand. Alla åtgärder ska emellertid vidtas enligt myndigheternas anvisningar och föreskrifter.
- Olika kundstigar och publikströmmarnas rörelser under evenemanget, under pauserna samt när publiken kommer till och lämnar evenemanget ordnas enligt sektorerna. Kundstigarna separeras till exempel med färgkoder.
- Förebyggande av trängselbildning.
- Rekommendationer om munskydd.

- Effektiverad handhygien och städning.
- Gott om plats för publiken och säkerhetsavstånd under epidemins accelerationsfas och spridningsfas.
- Tydlig och kontinuerlig kommunikation gällande säkerhetsanvisningarna i flera kanaler.
- Personalresurser och kompetens.

Evenemangsplatsen

I samband med planeringen av evenemangssäkerheten bör man beakta om evenemanget arrangeras inomhus eller utomhus, publikområdenas storlek samt olika konstruktioner som bidrar till eller eventuellt utgör ett hinder för att undvika närkontakter. Konstruktionerna kan vara temporära eller fasta (till exempel scener, läktare, salustånd/försäljningsdiskar, dörröppningar, trappor). Även korridorer och pausområden ska beaktas. Biljett- och säkerhetskontrollerna ska planeras med så liten närkontakt som möjligt och användning av skyddsutrustning.

Hur publikströmmarna anländer till och lämnar lokalen, tillbringar pauser och själva evenemanget kan ordnas etappvis med tidtabeller. För att säkerställa att publiken har gott om plats kan publikströmmarna vid behov delas in med sektorer på läktarna eller i salongen samt styras och ledas att välja olika vägar in och ut. För de största evenemangen ska man överväga att ordna servicen per sektor i publiken och skilja åt dessa till exempel med färgkoder. Eventuella pauser under evenemanget ska i mån av möjlighet helst ordnas etappvis för att undvika trängsel med tanke på både tidtabellen samt de lokaler och serviceställen som finns. Arrangörerna ska aktivt hjälpa publiken att hålla säkerhetsavstånd.

I samband med planeringen av läktarområdena ska man samtidigt beakta utrymningsssäkerheten och se till att konstruktionerna som satts upp för att främja hälsosäkerheten inte medför andra säkerhetsrisker. Smala korridorer medför ökad risk för trängsel, som kan minimeras genom att effektivt leda publikströmmarna till olika vägar in och ut. Detta kan åstadkommas till exempel genom att markera olika färdriktningar och filer i korridorerna.

Under evenemang ska det finnas fler toaletter och pausrum än normalt som är placerade glesare för att undvika trängsel. Användningen ska ordnas etappvis, till exempel med pauser och inträde separat per sektor. Vid evenemangsplatser som arrangeras temporärt ska det utöver toaletter dessutom finnas tillräckliga möjligheter till handtvätt.

Hygienen på evenemangsplatsen ska skötas med effektiverad städning och alla ytor ska desinficeras regelbundet (bord, skivor, ledstänger, handtag, brytare, strömställare, betalterminaler, kassaapparater). I mån av möjlighet är det en god idé att planera evenemanget så att merparten av alla funktioner är kontaktlösa (t.ex. kontaktlösa kranar, tvåldispensrar, brytare och handtag). Publik och deltagare ska ha flera möjligheter att tvätta och/eller desinficera händerna.

Inomhus ska arrangören sörja för effektiverad luftväxling. Det ska finnas extra sopkärl för munskydd, som ska tömmas tillräckligt ofta och med extra fokus på hygien.

Det rekommenderas att städningen sköts enligt [Arbetshälsoinstitutets städanvisningar](#).

Vägledning och kommunikation

För att engagera publiken eller deltagarna i säkerhetsrutinerna krävs kommunikation via flera kanaler före evenemanget, på evenemangsplatsen och efter evenemanget.

Det är viktigt att säkerhetsrutinerna, iakttagandet av dem och kommunikationen angående dem hör till kärnverksamheten för hela evenemangspersonalen. Även om det i första hand är evenemangets säkerhetsorganisation som ansvarar för säkerheten, är nivån på säkerheten som högst när det finns tillräckligt mycket personal samt när de har fått information och utbildning i de väsentliga säkerhetsrutinerna. Då kan de vid behov vägleda publiken och deltagarna så att alla handlar rätt samt vidta åtgärder och anmäla missförhållanden till säkerhetspersonalen.

Alla digitala och fysiska kanaler som evenemanget har tillgång till ska användas i kommunikationen om säkerheten. Dessutom ska evenemangspersonalen aktivt sprida budskapet. Ett upprepat, enhetligt budskap fastnar bättre i minnet och engagerar mottagarna. Säkerhetskommunikationen ska finnas med redan i den sonderande marknadsföringen, i systemen för biljettförsäljning och anmälan samt när publiken eller deltagarna anländer till evenemanget.

Säkerhetsskyltarna på evenemangsplatsen ska vara tydliga, synliga, tillräckligt stora och placerade på platser där de kan urskiljas också under evenemanget, när publiken sitter på sina platser. Utöver den permanenta skyltningen är det en god idé att använda sig av informationstavlor och högtalarutrop samt av evenemangspersonalen, programvärdarna och artisterna.

Mat och dryck

På evenemangets utskänkningsställen följs de föreskrifter och restriktioner som gäller restaurangverksamhet. Om hela evenemanget är ett utskänkningsställe tillämpas restaurangrestriktionerna parallellt med evenemangsrestriktionerna. Bestämmelserna som berör restaurangverksamheten enligt lagen om smittsamma sjukdomar gäller utskänkning av alkohol och annan restaurangverksamhet, det vill säga försäljning av mat och dryck för konsumtion på platsen.

[Landskapsregeringens anvisningar med anknytning till restaurangverksamhet.](#)

3. ANVÄNDNING AV MUNSKYDD OCH ÖVERVAKNING AV SÄKERHETEN

Munskydd

Arrangören bör kräva användning av munskydd under ett evenemang, om myndigheterna i allmänhet rekommenderar att de används. Då kan en kund som vägrar använda munskydd nekas tillträde till evenemanget eller avlägsnas från evenemanget, med undantag av specialgrupper (se också punkt 5 "Tillgänglighet").

Om mat och dryck serveras under evenemanget ska särskilt tydliga anvisningar ges om användningen av munskydd i samband med serveringen. Deltagarna ska också ha möjlighet att byta munskydd i samband med måltiden eller under evenemang som pågår en längre tid.

Det ska alltid finnas extra sopkärl för munskydden och dessa ska tömmas tillräckligt ofta och med extra fokus på hygien i samband med tömningen.

Övervakning av säkerheten och ingripande i avvikelser

Arrangören och personalen som ansvarar för säkerheten under evenemanget är skyldiga att övervaka säkerheten, vid behov dela upp publik- och läktarområden i sektorer samt ingripa i observerade missförhållanden med framförhållning och omedelbart. Personer som bryter mot säkerhetsanvisningar och föreskrifter ska avlägsnas från evenemangsplatsen.

Arrangören ska ha beredskap att avbryta evenemanget temporärt eller permanent om anvisningarna och föreskrifterna inte följs eller om (hälso-)säkerheten hotas kritiskt i andra avseenden. När ett beslut om att avbryta evenemanget fattas ska man först bedöma eventuella säkerhetsrisker som beslutet kan medföra. Arrangören ska konsultera myndigheter som eventuellt är närvarande på evenemangsplatsen innan beslutet fattas.

Den bästa säkerhetsnivån uppnås när hela personalen, oavsett ställning och roll, gör det till sin ständiga uppgift att sörja för säkerheten och övervakningen samt ingripa i missförhållanden.

Om en person på evenemangsplatsen observeras med symtom som stämmer in på coronavirussjukdomen och symtomen kan misstänkas vara orsakade av coronavirussmitta, ska personen omedelbart ledas till ett separat rum för att vänta tills det är möjligt att lämna evenemanget.

4. TILLGÄNGLIGHET

Arrangören ska se till att åtgärderna som vidtas för att trygga hälsosäkerheten inte står i strid med åtgärderna för tillgänglighet med tanke på publiken, deltagarna och personalen.

Det är viktigt att beakta att:

- Assistenten till personer med funktionsnedsättning som deltar i evenemanget har beaktats i den totala publikmängden. Assistenternas identitet är inte heller nödvändigtvis känd i samband med biljettköpet.
- Byggandet av eventuella konstruktioner för att skapa sektorer på läktarna får inte försämra möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att anlända till, röra sig på och lämna evenemangsplatsen.
- Skyltar med anknytning till hälsosäkerheten ska göras och placeras ut med beaktande av tillgängligheten.
- Handdesinficeringsmedel ska vara tillgängligt för alla deltagare.
- Handdesinficeringsmedel, skyltar, stängsel och andra konstruktioner ska kunna uppfattas visuellt också av synskadade personer.
- Evenemangspersonalen ska beakta att det kan vara svårt eller omöjligt för hörselskadade personer att uppfatta vad personalen säger när de använder munskydd. I dessa situationer kan det vara nödvändigt att ta av sig munskyddet tillfälligt.
- Evenemangspersonalen ska beakta att användning av munskydd inte kan krävas av personer som av hälsoskäl inte kan använda munskydd. Det får emellertid inte vara orsaken till att en person vägras tillträde till evenemanget.

5. ANSVARFULLT ARBETE

Alla aktörer som är involverade i ett evenemang ska känna till principerna för ansvarsfullt arbete. När anvisningar delas ut och introduceras ska alltså också eventuella artister, underleverantörer, tillfälligt anställda och frivilliga beaktas.

Endast frisk personal

Kom inte till arbetet om du känner dig sjuk eller har några som helst sjukdomssymtom. Om du har symtom ska du boka tid till coronatest så fort som möjligt. Se också till att iaktta nödvändig karantän i samband med coronatest eller utlandsresor.

Undvik onödiga kontakter – minimera riskerna för avbrott i produktionen

Skaka inte hand med eller krama kollegor eller kunder. Håll dig till ditt eget team och undvik onödiga närbesök också under pauserna. Välj träffar och möten på distans eller dela produktionsteamet i mindre grupper i mån av möjlighet. På så sätt minimeras risken för exponering inom teamet i fall av smitta. Om personalen samåker till arbetet ska de i mån av möjlighet ges samma skift och samma arbetsstationer.

Skydda dig vid närarbete

Använd munskydd/visir i situationer där det inte är möjligt att hålla säkerhetsavstånd, till exempel vid närarbete om myndigheterna i allmänhet rekommenderar att de används. Kundenserviceställen kan med fördel förses med plexiglas mellan personalen och kunderna. Vid säkerhetskontroller och andra kontaktpunkter kan man använda gummihandskar och/eller handdesinficeringsmedel. Säkerhetskontroller ska göras från bakom personen som kontrolleras, för att undvika direkt kontakt ansikte mot ansikte.

Iaktta effektiviserad hygien

Tvätta och desinficera händerna regelbundet. Se till att arbetsredskapen och lokalerna samt alla ytor rengörs och desinficeras effektivt. Justera/be någon justera ventilationens effekt.

Anmäl avvikelser i säkerheten med låg tröskel

Var och en som arbetar eller framträder vid ett evenemang ska göra det till sin uppgift att tillämpa anvisningarna i sin dagliga verksamhet. Avvikelse i säkerheten ska anmälas omedelbart till arbetsplatsens eller evenemangets säkerhetspersonal, den egna chefen och/eller arrangören och åtgärder för att korrigera avvikelserna ska vidtas omedelbart.

Ordna omfattande utbildning och introduktion – också för underleverantörer

Arrangören och cheferna ska se till att var och en som arbetar eller framträder vid ett evenemang får tillräcklig utbildning och introduktion i anvisningar och praxis. Användning av skriftligt och visuellt material gör det lättare att tillägna sig anvisningarna. Se också alltid själv till att du har fått tillräcklig introduktion. Se också till att alla underleverantörer och serviceleverantörer fått tillräcklig introduktion i god tid. Utbildning och introduktion i ansvarsfullhet kan göras till ett villkor för att få arbeta vid ett evenemang.

6. ALLMÄNNA PRINCIPER SOM BERÖR PUBLIKEN FÖR ATT FÖREBYGGA CORONASMITTA VID EVENEMANG

Den viktigaste åtgärden för att förebygga coronavirussmitta är att undvika närkontakt mellan människor. Coronaviruset smittar i första hand som droppinfektion, när en sjuk person hostar eller nyser. Vid närkontakt kan coronaviruset smitta också genom beröring, om en sjuk person till exempel nyser i sin hand och sedan rör en annan människa. Det mest effektiva sättet att undvika smitta är att alltid hålla sig på avstånd från andra än de människor du är i ständig kontakt med i vardagen.

Coronavirus kan också smitta via luften, vilket innebär att när du hostar och nyser uppstår det förutom större droppar även mycket små partiklar, aerosoler, som kan bli kvar i luften en tid. Genom att använda munskydd rätt kan du minska risken för både droppinfektion och luftburen smitta. Vid evenemang utomhus är riskerna betydligt mindre än vid inomhusevenemang.

Var och en ska med sitt agerande sträva efter att förebygga spridningen av coronaviruset, för att undvika att göra andra människor sjuka eller bidra till strängare restriktioner i samhället. Du kan förebygga smitta genom att sköta om din handhygien och undvika närkontakt med andra människor. Det är mycket viktigt att endast friska personer utan symtom kommer till evenemang och andra sammankomster.

De viktigaste anvisningarna för publiken för att förebygga spridningen av coronaviruset:

- Vistas bara med ditt eget sällskap och håll säkerhetsavstånd i alla situationer till människor du inte är i närkontakt med dagligen.
- Använd munskydd enligt myndigheternas rekommendationer och eventuella ytterligare krav från arrangören.
- Sörj för effektiverad handhygien – tvätta händerna ofta med tvål och vatten. Desinficera händerna om du inte har tillgång till tvål och vatten. Undvik att röra vid ytor och ditt eget ansikte.
- Ladda ner applikationen Coronablinkern till din telefon.
- Stanna hemma om du har minsta symtom eller känner dig sjuk.